

ՅԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

<p>Կազմակերպության տվյալներ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Անվանում, հասցե • Տնօրեն • Էլ.հասցե • Հեռախոս 	<ul style="list-style-type: none"> • «Մասնակցային դպրոց» կրթական հիմնադրամ <ul style="list-style-type: none"> • Վահրամ Սողոմոնյան • masnakcayindproc@gmail.com • +37493581908
<p>Հետազոտության թեմա/վերնագիր</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հետազոտության թեմա 	<p>«Փոխներգործուն մեթոդների կիրառումը 8-րդ դասարանում՝ «Մարդը և շրջակա աշխարհը» թեմայի շրջանակներում</p>
<p>Ուսուցչի տվյալներ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Անուն, ազգանուն, հայրանուն • Մասնագիտություն • Հեռախոս • Էլ. հասցե • Դասավանդվող առարկաներ • Դասարաններ 	<ul style="list-style-type: none"> • Հայկանուշ Այվազյան Արայիկի <ul style="list-style-type: none"> • Պատմաբան և ուսուցչուհի <ul style="list-style-type: none"> • 091-828-717 • ayvazyanhaykushik@gmail.com • Հայոց պատմություն, Համաշխարհային պատմություն, Հասարակագիտություն, Իմ հայրենիք <ul style="list-style-type: none"> • V,VI,VII,VIII,IX
<p>Ուսումնական հաստատության տվյալներ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Անվանումը, հասցե • Հեռախոս • Էլ. հասցե (տնօրենության) • Web կայքի հասցե 	<ul style="list-style-type: none"> • Սպիտակի Վարդանանց համար 4 հիմնական դպրոց, Այգեստան 53 <ul style="list-style-type: none"> • 0255-2-24-88 • spitak4@schools.am • Spitak4.schoolsite.am

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բովանդակություն	Էջ 1
Ներածություն	Էջ 2-6
Հիմնական բովանդակություն	Էջ 6-14
Եզրակացություններ, առաջարկություններ	Էջ 14-17
Օգտագործված գրականության ցանկ	Էջ 18

ՆԵՐԱՃՈՒԹՅՈՒՆ

<p>Նպատակը եւ հետազոտական հարցը</p>	<p>Որքան է լորաշխարհը զարգանա, կրթությունը շարունակում է մնալ առաջնային գործոն: Որպեսզի կրթությունը դառնա արդյունավետ հետաքրքիր ոլորտ, հարկավոր է կիրառել զանազան մեթոդներ, հնարներ: Այս օրվա պահանջներից ելնելով անհրաժեշտություն է առաջանում մուսուլմաններին արձանագրել աշակերտակենտրոն սիստեմային: Ուսուցիչը պետք է անհամես հնարավորքան, որ տված գիտելիքը հասանելի լինի աշակերտին, իսկ արդյունքում զարգացնի սովորողի քննադատական, ստեղծագործական մտածողությունը, ինչպես նաև ձևավորի կյանքի նկատմամբ ակտիվ վերաբերմունք ու նեցողքադաքացի:</p> <p>«Հասարակագիտություն»</p> <p>առարկայի դասավանդումը հնարավորություն է տալիս ուսուցչին դասապրոցեսի ընթացքում կիրառել զանազան մոտեցումներ և վարել անչափ հետաքրքիր և բազմաբովանդակ դասերի ընթացք: Դասապրոցեսի արդյունավետ անցկացմանը նպաստում են նաև զանազան փոխներգործում մեթոդների կիրառումը: Հասարակագիտություն առարկայի դասավանդման շրջանակներում ուսուցանվող թեմաները անչափ հետաքրքիր և բազմաբովանդակ են: Սովորողները մեծ հետաքրքրությամբ են մասնակցում դասապրոցեսին`</p> <p>ցուցաբերելով անակտիվություն: 2-անգամ հասարակական թեմաների ուսումնասիրության ընթացքում աշակերտը տեղափոխվում է այնպիսի միմիջավայր, որտեղ կարողանում է հանդես գալ սեփական մտքերով, քննադատական մտածողություններով, վերլուծական կարողություններով:</p>
--	--

	<p>Յուրաքանչյուր թեմադասավանդելուց առաջ ուսուցիչը պետք է պլանավորի դասի ընթացքը, հասկանա, թե ինչ մեթոդներ կիրառի, ինչպես բացատրի նյութը, ինչպե՞ր յուրներից կարող են օգտվել սովորողները, ինչպիսի գնահատում պետք է կատարվի նաև:</p> <p>Նախապես պլանավորված աշխատանքը տալիս է նաև կիրական արդյունքը: Հմուտ ուսուցիչը կարող է կիրառել լզանազան մեթոդներ, հնարներ, որոնք էլավելի արդյունավետ աշխատանք կապահովեն: Սակայն ցանկացած մեթոդ կիրառելիս ուսուցիչը պետք է հաշվի առնի աշակերտների տարիքային խումբը,</p> <p>նրանց առանձնահատկությունները, կարողությունները նաև: Շատ հաճախ սովորողները գիտելիքը կապում են մեթոդի հետևանքով չկանքում այն շատ ավտավորվում է և չի մոռացվում: Մեթոդները կարող են լինել ոչ միայն ուսուցողական,</p> <p>այլև նաև աշակերտի մոտ կզարգացնեն բազմաթիվ կարողություններ և հմտություններ:</p> <p>Հետազոտական աշխատանքի թեմա ընտրվեց հետևյալ թեման՝ «Փոխներգործուն մեթոդների կիրառումը 8-րդ դասարանում» «Մարդը և շրջակա աշխարհը» թեմայի շրջանակում:</p> <p>Հետազոտական աշխատանքի կարևորագույն նպատակն է հասնել հետազոտական հարցի «Արդյո՞ք կիրառելի և արդյունավետ միջոցներ են փոխներգործուն մեթոդները հասարակագիտությունում և արևելալիցիայի շրջանակներում, 8-րդ դասարանի օրինակը» պատասխանի:</p> <p>Մինչև հետազոտական աշխատանքը կատարելը՝ հստակ եցվեցին այն բոլոր նպատակներն ու խնդիրները, որոնք կապված են աշխատանքի հետ, օրինակ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • հասկանալ, թե ի՞նչ է իրենից ներկայացնում «փոխներգործուն մեթոդ» ասվածը:
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • փոխներգործունի՞նչմեթոդներգոյությունունեն • արդյո՞քկիրառելիենփոխներգործունմեթոդները պատասխանին «Հասարակագիտություն» առարկայիդասավանդմանշրջանակում • փոխներգործունմեթոդներիմիջոցովփոխանցելգիտելիքիբարձրմակարդակ, ձևավորելմիշարքիմտություններևկարողություններ • սովորողինտալիևարավորությունինքնահաստատվելու, ակտիվությունդրսնորելու • փոխներգործունմեթոդներիկիրառմանժամանակստեղծելհամագործակցայինմթնոլորտևայլև
--	---

--	--

<p>Ո՞ր առանցքային կոմպետենցիայի/կարողունակությանն է ուղղված նպատակի ուսումնասիրությունը</p>	<p>Հետագոտվող թեմայի շրջանակներում կիրառվող փոխներգործուն մեթոդները օգնում են զարգացնել սովորել սովորելու կարողությունը, քանի որ ուսումնառության ընթացքում ձևավորվում է քննադատական մտածողություն, ի հայտ են գալիս ստեղծարար ունակություններ, ինչպես նաև սովորողները գնահատում են ինչպես սեփական, այնպես էլ միմյանց ֆիզիկահոգեբանական հնարավորությունները:</p> <p>Հասարակագիտություն առարկայի դասավանդման շրջանակում կիրառվող փոխներգործուն մեթոդները օգնում են զարգացնել նաև ինքնաճանաչողական կոմպետենցիան, որի միջոցով սովորողների մոտ մեծանում է հարգանքի, ազնվության, պատասխանատվության զգացումը:</p>
--	---

	<p>Փոխներգործուն մեթոդները զարգացնում են նաև մշակութային և մեդիա կոմպետենցիաները, երբ դասավանդվող նյութի հետ կապված դիտարկումներ, որոնումներ ու բացահայտումներ են կատարվում:</p> <p>Իհարկե, մեթոդների կիրառումը զարգացնում է նաև այլ կոմպետենցիաները, որոնք բոլորը ուղղված են սովորողի գիտելիքի, կարողությունների, հմտությունների, դիրքորոշման, արժեքների ձևավորմանը :</p>
<p>Չետագոտության թիրախային խումբը և շրջանակը /քանակ, սեռային բաշխում/</p>	<p>Չետագոտական աշխատանքի համար որպես թիրախային խումբ ընտրվեց 8-րդ դասարանը, որտեղ սովորում է 13 աշակերտ, որից 5 տղա, 8 աղջիկ:</p> <p>Դասավանդվող թեման «Մարդը և շրջակա աշխարհը» մեծ հնարավորություն է տալիս ուսուցչին կիրառել զանազան մեթոդներ, հնարներ, և մոտեցումներ, որոնց արդյունքում էլ սովորողները կստանան գիտելիք, ձեռք կբերեն մի շարք հմտություններ, կարողություններ, կձևավորեն արժեք և դիրքորոշում :</p> <p>Թեման ունի կրթադաստիարակչական նշանակություն և արդեն 8-րդ դասարանում սովորողների կողմից բազմաթիվ գաղափարներ, տերմիններ, երևույթներ ընկալելի են:</p>

<p>Օգտագործված հետազոտական մեթոդները, գործիքները (օրինակ՝ քանական հետազոտություն և՝ հարցաթերթիկի միջոցով, որական հետազոտություն և՝ խորին հարցազրույցի միջոցով եւ այլն)</p>	<p>Որպես մեթոդ ընտրվել է քանակական մեթոդը, մասնակից են 13 աշակերտ՝ 5տղա, 8 աղջիկ: Կիրառվել են հարցաթերթիկներ և այլն;</p>
<p>Ջեոագոտության իրականացման ժամանակահատվածը</p>	<p>04.09.2023-14.09.2023</p>

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

<p>Գրականության ակնարկ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Մեջբերումներ արդեն արված հետազոտություններից, • Մեջբերումներ գրականությունից, 	<p>փոխներգործուն բառը նշանակում է փոխազդել, իսկ փոխներգործուն մեթոդների կիրառման ժամանակ սովորողները ոչ թե ստանում են միայն պատրաստի գիտելիքներ, այլ նաև ձեռք են բերում զանազան գիտելիքներ, որոնք հենց իրենք են ձևավորում ինքնուրույն աշխատանքներ կատարելիս, ձևավորում են բազմաթիվ կարողություններ,</p>
--	---

տեղեկության
վստահելի
աղբյուրներից:

**Պարտադիր Է
կատարել հղում
աղբյուրին**

հմտություններ և այլն :

Փոխներգործուն մեթոդները ավելի արդյունավետ են դառնում, երբ դրանք կիրառվում են ավանդական դասին զուգահեռ: Փոխներգործուն մեթոդները պետք է կիրառել չափորոշչային պահանջներից ելնելով: Փոխներգործուն մեթոդները կիրառելու ժամանակ դասապրոցեսին մասնակից են լինում դասարանի բոլոր աշակերտները, իսկ այդ դեպքում դասապրոցեսը ավելի հետաքրքիր ու արդյունավետ է դառնում:

Փոխներգործուն մեթոդները օգնում են սովորողի մոտ զարգացնել երևակայությունը, ինքնուրույնությունը և այլն:

Փոխներգործուն մեթոդները կիրառվում են մի քանի սկզբունքներից ելնելով, օրինակ՝

- աշխատասիրություն, ընկերասիրություն
- նախաձեռնողականություն, համագործակցու-թյուն
- ակտիվություն, ինքնարտահայտում
- հավասարություն, փոխադարձ հարգանք
- հետադարձ կապ և այլն

Փոխներգործուն մեթոդներ կիրառելիս սովորողները սկսում են համագործակցել միմյանց հետ և, եթե խնդիրներ են առաջանում, փորձում հաղթահարել միմյանց օգնելով, իսկ անհնարինության դեպքում դիմում են ուսուցչի օգնությանը:

Փոխներգործուն մեթոդները աշակերտակենտրոն են :

Փոխներգործուն մեթոդները կարելի է կիրառել և՛ խմբային, և՛ անհատական տարբերակներով: Կան զանազան փոխներգործուն մեթոդներ, սակայն ուսուցիչը ևս կարող է լինել նախաձեռնող և ինքն էլ

մտածի նոր և ավելի արդյունավետ մեթոդներ: Առկա մեթոդներից են՝ԳՈՒՍ, Պրիզմա, Վենի դիագրամ, մտագրոհ, բանավեճ,խաղեր, զույգերով աշխատանք, մտքերի տարափ, վերլուծություն և այլն:

Փոխներգործուն մեթոդների կիրառումը առավել արդյունավետ է դառնում, երբ դրանք կիրառվում են ավանդական դասին զուգահեռ:

- հետաքրքիր փոխներգործուն մեթոդ է խճանկարի մեթոդը, երբ մինչ դասի նյութը հաղորդելը սովորողները փորձում են որոշակի տեղեկատվություն հավաքել և ապա բուն նյութի հետ կապված գիտելիքը ստանալուց հետո կատարում են ամփոփում:
- մեկ այլ մեթոդ է բանավեճի մեթոդը: Հասարակագիտություն առարկայի շրջանակներում կարելի է կազմակերպել բազմաթիվ բանավեճեր , քանի որ թեմաները բազմաբովանդակ են և կարող են բանավեճի բազմաթիվ պահեր ստեղծել: Բանավեճի շուրջ կարելի է կազմակերպել քննարկումներ հայտնել կարծիքներ, կատարել եզրահանգումներ:
- մեկ այլ մեթոդ է պրիզմայի մեթոդը ,որը կարելի է կիրառել դասապրոցեսի խթանման փուլում:
Մտագրոհի ժամանակ կատարվում է վերլուծություններ, տրվում գնահատականներ զանազան թեմաների շուրջ և այլն:
- Վենի դիագրամի մեթոդի միջոցով սովորողները կարողանում են հակադրել մի քանի գաղափարներ, մտքեր,ինչպես նաև գտնել ընդհանրություններ:

- կիրառելի է նաև ԳՈւՍ մեթոդը, երբ սովորողը թեմայի յուրացման ավարտին լրացնում է աղյուսակ

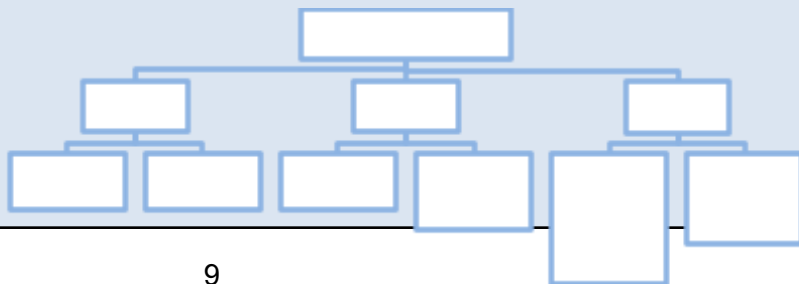
Թեմայի անվանում		
Ի՞նչ գիտեի	Ի՞նչ սովորեցի	Ի՞նչն էր անհասկանալի

- լավագույն մեթոդներից է խաղերի մեթոդը, հատկապես դերային խաղերը: Սովորողները ակտիվ են, հետաքրքրված, երբ կիրառվում են զանազան խաղեր:
- T-աձև աղյուսակի մեթոդը

Դրական կողմեր+	Բացասական կողմեր-

Այս մեթոդի ժամանակ սովորողները աղյուսակի մեջ նշում են որևէ երևույթի, գաղափարի դրական և բացասական կողմերը:

- կռահման մեթոդի ժամանակ սովորողներին հաղորդվող նյութը իսկզբանե հայտնի չի լինում, իսկ ուսուցիչը օգտագործելով նրանց գիտելիքների պաշարը և մտածողությունը, փորձում է սովորողների ջանքերի միջոցով պարզաբանել նյութը:
- պրիզմայի մեթոդը ևս հարմար է կիրառել հասարակագիտության ժամերին, օրինակ վերցնենք «խմբեր, շերտեր, համայնք-ներ» թեման, օրինակը՝

մարդ

- տեսանյութերի և ֆիլմերի դիտում: Թեմայի հետ կապված որևէ տեսանյութի և ֆիլմի դիտումից հետո կարելի է կատարել քննարկումներ: Ճատ կարևոր է, որ տեսանյութերը սերտ կապ ունենան դասավանդվող նյութերի հետ:
- կիրառելի մեթոդ է նաև փոխադարձ դասավանդման մեթոդը, երբ սովորողները փոխադարձաբար ստանձնում են ուսուցչի դերը:
- դիդակտիկ խաղերի կիրառման ժամանակ զարգանում է նաև սովորողների տրամադրությունը, օրինակ « օդապարիկ» խաղի ժամանակ, դասի նյութը յուրացնելուց հետո պատրաստում են պաստառ, որի վրա նկարված է օդապարիկ: Օդապարիկը բարձրացնելիս դժվարություն է ունենում կապված ծանր բեռի հետ և հետևաբար կարիք էլ առաջանում մի քանիսը նետել ցած: Օդապարիկի մեջ նախապես սովորողները փակցրել էին թեմային համապատասխանող մտքեր: Դեն նետելով հետո օդապարիկի մեջ մտնում են միայն թեմայի հետ կապ ունեցող կարևոր մտքերը:
Խաղերի ժամանակ սովորողները
- ինքնարտահայտվում են
- աշխույժ են
- ստեղծագործ են

	<ul style="list-style-type: none"> • օգնում են միմյանց • աշխատում են համախմբված և այլն • շատ խմբային աշխատանքների ժամանակ ուսուցիչը դառնում է որպես խորհրդատու և ուղղակի ղեկավարում է գործընթացը: Նման դեպքերում ուսուցիչը պետք է մատչելի բացատրի կատարվելիք աշխատանքը, պետք է նշի աշխատանքի գլխավոր նպատակներն ու խնդիրները, իսկ տարածայնությունների ժամանակ օգնում է լուծել դրանք: Կան այլ փոխներգործուն մեթոդներ ևս և դրանց տեղին և գրագետ օգտագործումը ուսուցչի կողմից օգնում է դասապրոցեսը ավելի արդյունավետ և հետաքրքիր դարձնելուն, որոնց արդյունքում էլ ձևավորվում են մի շարք կարողություններ, հմտություններ, գիտելիք: Արդյունքում նաև սովորողները դառնում են ավելի նախաձեռնող, ինքնուրույն, ստեղծագործ և այլն:
<p>Չետագոտության ընթացքը</p>	<p>Չետագոտական աշխատանքը կատարվեց 04.09.2023-14.09.2023 ընկած ժամանակահատվածում, քաղաք Սպիտակի Վարդանանց համար 4 հիմնական դպրոցի 8-րդ դասարանում Չասարակագիտություն առարկայի շրջանակներում: Չետագոտական աշխատանքի թեմա էր ընտրվել «Փոխներգործուն մեթոդների կիրառումը 8-րդ դասարանում» Մարդը և շրջակա</p>

	<p>աշխարհը» թեմայի շրջանակներում»:</p> <p>Ջետազոտական աշխատանքը կատարվել է հիմնված լինելով թեմատիկ պլանավորում և առաջնորդվելով չափորոշչային պահանջներով:</p> <p style="text-align: center;">Փոխներգործուն մեթոդների կիրառմամբ օրինակելի դասի նմուշ-օրինակ Չասարակագիտությունն առարկայից:</p> <p>Դասարան –VIII</p> <p>Թեմա- Մարդը և շրջակա աշխարհը:</p> <p>Դասի նպատակն ու խնդիրները.</p> <p>Սովորողը պետք է`</p> <ul style="list-style-type: none"> • ներկայացնի մարդու, բնության, հասարակության փոխկապվածությունը: • բացատրի մարդու պահանջմունքները • առաջարկի մարդու կողմից բնությանը հասցրված վնասների կանխմանը ուղղված քայլեր <p>Վերջնարդյունք- 7.1.1 հիմնավորի բնության անհրա-ժեշտությունը մարդու և հասարակության կյանքում:</p> <p>7.1.2 Նկարագրի մարդու պահանջմունքները:</p> <p>7.1.3 Առաջարկի բնության և հասարակության ներ-դաշնակության խախտումը կանխող քայլեր:</p> <p>Մեթոդներ, հնարներ- Մտագրոհ, բանավեճ, հարց ու պատասխան, զրույց, հարցաթերթ, պատահի պատրաստում , տեսանյութի դիտում:</p> <p>Պարագաներ- դասագիրք, տետր գրատախտակ թուղթ, մարկերներ, կպչուն թերթեր, համակարգիչ :</p> <p>Դասը սկսվում է հարցադրումներով, օրինակ`</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> o ո՞րն է առհասարակ մարդու կոչումը: o ի՞նչ հատկանիշներ ունի մարդը: o ի՞նչ հատկանիշներով են մարդիկ և կենդանիները միմյանցից տարբերվում, և ի՞նչ հատկանիշներով են նման: o ի՞նչ կապ կա մարդու և բնության միջև և այլն: <p>Կատարել նաև քննարկում խմբային աշխատանքի միջոցով. դասարանը բաժանել 3 խմբի և յուրաքանչյուր խմբի հանձնարարել՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. մարդը բանական էակ է 2. մարդը նույն «ցեղից» է, ինչ և մյուս կենդանի արարածները 3. մարդը հասարակական էակ է <p>Խմբերը կատարում են քննարկում և հայտնում իրենց կարծիքները:</p> <p>Բանավեճի փուլում կատարել քննարկում՝ «ինարավո՞ր է արդյոք կանխել կամ նվազեցնել մարդու գործունեության հետևանքով բնությանը հասցվող վնասները թեմայի շուրջ»: Բանավեճից հետո կատարել արդյունքների ամփոփում</p> <p>Պատրաստել պաստառ, որտեղ կերևա մարդու հասցրած վնասը բնությանը:</p> <p>Պաստառի պատրաստման աշխատանքներին մասնակցում են դասարանի բոլոր աշակերտները:</p> <p>Պատրաստելիս պետք է օգտագործեն գուճապարկ մարկերներ, ներկեր, մատիտներ, կաչոն թերթիկներ:</p> <p>Դիտել նաև տեսանյութ, որտեղ երևում է մարդու հասցրած վնասը բնությանը, ինչպես նաև դիտել «Մաուզլի» մուլտֆիլմից մի փոքր հատվածը, որտեղ պարզ արտահայտվում է այն գաղափարը, որ մարդը հասարակական էակ է:</p>
--	--

	<p>Անդրադարձի փուլում սովորողներին տրամադրել հարցաթերթիկներ.</p> <p>Ի՞նչ նոր բան իմացա</p> <p>Ի՞նչ նոր բան կարողացա անել</p> <p>Ի՞նչ դժվարությունների հանդիպեցի,</p> <p>Դասապրոցեսին ո՞ր հատվածն էր ավելի հետաքրքիր:</p> <p>Դասի ավարտին կատարել և՛ միավորային, և՛ ձևավորող գնահատում:</p>

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

<p>Վերհանված արդյունքներ, եզրակացություններ, պատասխան հետազոտական հարցին</p>	<p>Ներկա ժամանակներում մանկավարժական գիտության մեջ տեղի են ունենում մեծ փոփոխություններ, որոնք նպատակ ունեն զարգացնելու կրթությունը:</p> <p>Նման պայմաններում ուսուցիչները պետք է լինեն իրազեկ և քայլեն ժամանակի</p>
---	--

	<p>պահանջներին համահունչ:</p> <p>Ուսուցումը ավելի արդյունավետ և հետաքրքիր է դառնում, երբ ավանդական դասերին զուգահեռ օգտագործվում են փոխներգործուն մեթոդներ:</p> <p>2023 թ. ի սեպտեմբերի 4-14 ընկած ժամանակահատվածում ք. Սպիտակի Վարդանանց համար 4 հիմնական դպրոցի Հասարակագիտության ուսուցչուհի Հ. Այվազյանը կատարել է հետազոտական աշխատանք «Փոխներգործուն մեթոդների կիրառումը 8-րդ դասարանում» Մարդը և շրջակա աշխարհը» թեմայի շրջանակներում»:</p> <p>Հետազոտության կարևորագույն նպատակներից էր հասնել հետազոտական հարցի «Արդո՞ք կիրառելի և արդյունավետ միջոցներ են փոխներգործուն մեթոդները, Հասարակագիտությունն առարկայի շրջանակներում, 8 ռդ դասարանի օրինակը» պատասխանին: Այս և մի շարք հարցերի պատասխաններ գտնելու համար մշակվեցին հատուկ պլաններ և աշխատանքը կատարվեց հստակ ձևաչափեչով: Արդյունքում կատարվեցին մի շարք եզրակացություններ և առաջարկություններ, որ`</p> <ul style="list-style-type: none"> • հասարակագիտությունն առարկան անչափ բազմաբովանդակ առարկա է և օգնում է սովորողին առավել գիտակցել իր հասարակական էակ լինելու գաղափարը: • առարկայի շրջանակներում սովորողը ստանում է այնպիսի գիտելիք, որը
--	--

	<p>նպաստում է նրա կողմից քաղաքացիական հասարակության ակտիվ անդամի ձեւավորմանը:</p> <ul style="list-style-type: none"> • փոխներգործուն մեթոդների կիրառումը դասապրոցեսը դարձնում է ավելի արդյունավետ և հետաքրքիր: • նախապես պետք է պլանավորել դասի ընթացքը ելնելով չափորոշչային պահանջներից: • փոխներգործուն մեթոդների կիրառումը առավել արդյունավետ է դառնում, երբ դրանք կիրառվում են ավանդական դասերին զուգահեռ: • փոխներգործուն մեթոդները զարգացնում են մի շարք կարողություններ՝ սովորել սովորելու, ինքնաճանաչողական, մշակութային և այլն: • փոխներգործուն մեթոդների կիրառման արդյունքում սովորողները դառնում են ինքնուրույն, ստեղծագործող, նախաձեռնող և այլն: • մեթոդի բովանդակությունը նախապես պետք է սովորողին ներկայացվի մատչելի տարբերակով: • մեթոդները կիրառելիս պետք է հաշվի առնել սովորողների տարիքային առանձնահատկությունները, նախասիրությունները, միջոցները և այլն:
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • դասապրոցեսի ընթացքում մի քանի մեթոդի կիրառումը այդքան էլ արդյունավետ չէ և խլում է շատ ժամանակ: • փոխներգործուն մեթոդները կիրառելիս սովորողները ավելի աշխույժ են դառնում և երբեմն առաջանում է աղմուկ: <p>Սույն հետազոտական աշխատանքի վերջնարդյունքը եղավ այն, որ ուսուցիչը ձեռք բերեց փորձ, գիտելիք, հմտություններ, կարողություններ:</p>
Այլ տեղեկատվություն	

Օգտագործված գրականության ցանկ

- 1. Գյուլբուդադյան Ա., Զարուբյունյան Կ., Թովմասյան Տ., Զասարակագիտություն, ուսուցչի ձեռնարկ, VIII-IX դասարաններ, Երևան, Չանգակ հրատ., 2013թ.:**
- 2. Զայկ Պետրոսյան «Մանկավարժական ժամանակակից տեխնոլոգիաներ» Երևան 2012 թ.**
- 3. Սիսյան Ա., Բաբայան Ջ., Աղուզումցյան Գ., բարձրագույն դպրոցի մանկավարժության ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Ե.2015թ.**
- 4. Ուսուցման արդյունավետ հնարներ -Սերոբ Խաչատրյան**

Հավելվածներ

<p>Հաշվետվության կցված նյութեր</p> <ul style="list-style-type: none">• Հետազոտության գործիքներ (հարցաթերթիկներ կամ այլ)• Նկարներ• Արդյունքներ	
--	--